апрелиин 14
...бото
(4768)
20 мүн.

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

...ОНТДО ТУҺАЛХА ЯБАДАЛАА СААШАДАНЬ УЛАМ БҮРИ ЕХЭ БОЛГОХЫН ТҮЛӨӨ

...хамгаалгын ...уу-
...дундуур советскэ
...дэшэгүй ехэ
...эр бэеэрээ дэл-
... Хүдэлмэришэд,
...ба интеллигенци
...скэ Германиин
...дээрмэшэдэй ма-
...мэхэтэ муухай-
...саһаа хойшо
...хамаг бүхы хү-
...байна. «Советскэ
...ехэ юумэ үгэ-
...эдтээ хэрэгтэй
...энһээ арсажа,
...алтануудта мэ-
...эн шударгуугаар
...»—гэжэ нүхэр

...зэбсэгжүүлхын
...ба самолёдуудые
...ажалша ини-
...эй үргэлнүүд
...патриотизмын
...мүн. Бүгэдэ-
...эндэ Бурят-
...эшье эдибхи-
...жа байна.
...до республикын
...самолёдуудай эс-
...хэрэгтэ 23
...риг суглуулһан
...нь 13 миллион
...алта ба 8
...оруулжа, нүхэр
...алгада хоёр да-
...лэй. Энэ онэй
...багта нүхэр Ста-
...лаан Армиин зэб-
...миллион 532 мян-
...суглуулһан Бурят-
...шадта саһа баяс-
...байгаа.

...газетэдэ Вер-
...омандалагша Со-
...маршал нүхэр
...рамма толилогдоо.
...болбол Бурят-
...шадта ахадүүгэй
...Улаан Армиин
...Бурят-Мон-
...үүд, хүдэлмэри-
...шад болбол рес-
...партизанууд ба
...сүлөөлһэнһөө
...ойтой дашарам-
...Армиида зэбсэг-
... 12 миллион
...тэй мүнгөөр ба
... мянган түхэриг-
...ьһаламжын облиг-
...суглуулһанайнгаа
...абаха зэл хү-
...гэшэ.

...амаршалга олон
...уялгална. Уша-
..., ажахын зо-
...шэдхэхэ талаар
...ехээр гээгдэжэ
...ыг партийна ба
...большевигууд
... Бурят-Мон-
... тоосоото элид-
... ВКП(б)-гэй ЦК-
...тоолые бэелүүлхэ
...тэй обкомой 19-
... шиидхэбэринүү-
...талаар өөрынгөө

эршэдхэхэ уялгатай. **Немецэз зэмдэгшэдтэ сээргүү шиидхэхы тулалдаануудые хэжэ байгаа сагтаа Улаан Армидаа үгэжэ байһан туһаламжаа хоёр гурба дахин ехэ болгожо, ажахын түсэбүүдые дүүргэхэ хэрэгтэ хамаг бүхы хүсэлэ гульдхан, улам шангаар ажаллажа** героическа Улаан Армиин нэрэһээ нүхэр Сталинай үгэһэн амаршалга ба баясхаланда харюу хэлэжэ шадаха ба ёһотойшье байнабди.

Мүнөө республикын хүдөө-ажахын үмэнэ илангаяа ехэ зорилгонууд табигданхай. СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК болбол 1945 ондо ургасые али болохоор дээшэлүүлжэ, талха таряа ба хүдөө-ажалай бусад продуктнуудые улам ехээр суглуулжа абахые колхозууд, МТС-үүд, совхозууд, газартаряалангай органууд, партийна ба советскэ организацинуудһаа эринэ. Талха тарян хадаа гитлеровскэ Германиие диилэхын тулада танкнууд ба самолёдууд хэды шэнээн ехэ удхашанартайб, тэды шэнээн ехэ хэрэгтэй байна. Талханай түлөө тэмсөл хадаа ганса хуряалга ба таряа тушаалга гэжэ ойлгожо болохогүй. Үндэр баян ургаса хуряаха үндэһэ һууринь мүнөө, хабарай тариалгын үедэ тодхогдожо байна. Нёдондо жэлэйхидэ адляар газараа муугаар элдэхэ, агротехникые эбдэхэ ябадалые дабтажа ябашье болохогүй. Тэрэнэй гэмээр тариалангай ургаса тон бага байһан, республикамнай таряа тушаалгаар гурэнэйнгөө үмэнэ уритай болоһон, олонхи колхозууд үрһэеэ абажа шадаагүй, тиин колхозникуудай ажалта үдэртэ талха тарян хүсэд хүртөөгүй һэн. Хабарай тариалга дээрэ—үндэр ургасын тэмсэлэй фронт дээрэ—нүхэр Сталинай баясхаланда хүртэхөөр хүдэлмэрилхэ гээшэ эрэгтэй эмэгтэй колхозникуудай, МТС-үүдэй эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэришэдэй, республикын специалистнуудай ба хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй хүндэтэй зорилго болоно.

СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК болбол «1945 ондо колхозууд ба совхозуудта мал-ажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб тухай» тогтоол соогоо колхоз ба совхозуудта адуу малай тоо толгойе саашадань олошоруулха, тэрэнэй ашаг үгэлгые али болохоор дээшэлүүлхэ, эхэ малай һубайрха ба малай хорохо ябадалые усадхаха, малажалай тэжээлэй базые саашадань бэхижүүлхэ ба үргэдхэхэ тээшэ советскэ, партийна ба газартариалангай органуудай 1945 ондо бэелүүлхэ гол зорилгонууд болоно гэжэ тэмдэглэнэ. Парти ба правительствын энэ заабаринууд хадаа мал ажалта манай республикада илангаяа ехэ удхашанартай байна. Хабарай тарилгые большевистскээр үнгэр...

...нэгэшье минутада мартажа болохогүй. Ойрын жэлнүүдтэ Бурят-Монголые хүгжэнги ба ашаг үгэлгэ ехэтэй малажалай республика болгохын тулада энэ 1945 он соо хамаг бүхы шухала юумэнүүд хэгдэһэн байха ёһотой. Тэрэнэй тулада малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар дүүргэхэ, орооной кампаниие эмхитэйгээр ябуулха ба малажалай бата бэхи тэжээлэй база байгуулха хэрэгтэй. Малша байһан манай республикын алдар солые бусаажа ерүүлхэ, нүхэр Сталинай баясхаланда хүртэхөөр хүдэлмэрилхэ гээшэ малша бүхэнэй маша харюусалгатай ба хүндэтэй зорилго болоно.

Республикын ажаүйлэдбэриин, илангаяа ой мэдоной, алтанай ба загаһанай ажаүйлэдбэриин үмэнэ харюусалгатай зорилгонууд шиидхэгдээдүй байһаар. Үйлэдбэриин бүтээсые али болохоор дээшэлүүлхэ, продукциин шанарые һайжаруулха, предприяти бүхэндэ һара бүриин түсэбые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ гээшэ нүхэр Сталинай амаршалгада харюусахын тула хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй бэелүүлхэ харюусалгатай ба хүндэтэй зорилго мүн.

Илалтын үдэр ойртожо байна. Союзна зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хоёр фронтнуудай һүртэ абарга соо хабшагдаһан гитлеровскэ Германи хадаа бүримүһэн диилдэхэ үдэрэйнгөө урда тээхэнэ хүрөөд байна. Эрэлхэг баатар Улаан Арми хадаа эрид шууд, торон тогтонгүй, илалтатайгаар урагшаа дабшажа ябана. Советскэ сэрэгшэд хадаа бузар муухай дайсаниие Берлинэй тэндэ сохижо байна. Улаан Армиин энэ түүхэтэ илалтанууд соо бүгэдэ арадай фронтдоо туһалжа байһан ябадал харагдана.

Танк ба самолёдууд болгогдоһон ажалаймнай нөөсэлгэнүүд хадаа өөрынь нүхэн соо дайсанай аминиень таһалжа байһан Улаан Армидаа туһалжа байна гэжэ һанахада баяртай байна. Улаан Армида манай туһаламжын түлөө нүхэр Сталин амаршалжа байна гэжэ һанахада баяртай байна. **Гэбэшье, Бурят-Монголой ажалшад хадаа республикын урда табигдаһан ажахын бүхы зорилгонуудай амжалтатайгаар шиидхэгдээд байхада Эсэгэ оронойнгоо үмэнэ, Улаан Армиин үмэнэ, нүхэр Сталинай үмэнэ өөһэдынгөө зорилгонуудые дүүргээбди гэжэ ханаха ба мэдэхэ байна.**

Фронтдо туһалха ябадалаа саашадань улам улам бүри ехэ болгохын түлөө!

Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөө үргэдхэе!

Инаг һайхан Эсэгэ оронойнгоо аша туһада, дайсаниие бүрилэн илахын түлөө эбтэйгээр, эршэтэй шангаар ажаллажа, нүхэр Сталинай ...

Москва, Кремль.

Гүрэнэй Оборонын Комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр СТАЛИНДА

Энэ жэлэй март һарада Бурят-Монголые сагаан-гвардеецүүд болон интервентнүүдһээ сүлөөлһөөр 25 жэл гүйсэһэн ойе тэмдэглэхын тулада Бурят-Монгол АССР-эй ажалшад 1945 оной январиин 1-һээ апрелиин 1 хүртэр өөһэдынгөө нөөсэлгэһөө Улаан Армиин зэбсэгжэлгэдэ 12.651.000 түхэриг мүнгэ ба 3.450.000 түхэригтэ гүрэнэй урьһаламжын облигаци нэмэжэ суглуулаад гүрэнэй банкда оруулба. Энэ зөөри хадаа немецко-фашистска булимтарагшадые эсэслэн бута сохихо бүгэдэ арадай хэрэгтэ нэмэлтэ болог лэ.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай арадуудай эбдэршэгүй ба бата бэхи хани барисаа мандаха болтогой!

Манай героическа Улаан Арми мандаха болтогой!

Манай вождь ба багша, агуу ехэ полководец Советскэ Союзай Маршал нүхэр СТАЛИН мандаха болтогой!

Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
ЦЫДЕНОВА.

Бурят-Монгол АССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшэ
ИВАНОВ.

ВКП(б)-гэй Бурят-Монгол Обкомой секретарь
КУДРЯВЦЕВ.

Улан-Удэ.

Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр ЦЫДЕНОВАДА
Бурят-Монгол АССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшэ нүхэр ИВАНОВТО
ВКП(б)-гэй Бурят-Монгол Обкомой секретарь нүхэр КУДРЯВЦЕВТА

Улаан Армиин зэбсэгжэлгэдэ нэмэлтэ болгон 12.651.000 түхэриг мүнгэ ба 3.450.000 түхэригтэ гүрэнэй урьһаламжын облигаци нэмэжэ суглуулһан Бурят-Монгол АССР-эй ажалшадта минии ахадүүгэй амар мэндэ ба Улаан Армиин баясхалан хүргыт.

И. СТАЛИН.

Америкын Холбоото Штадуудай Президент Франклин Рузвельт нүгшэбэ

ВАШИНГТОН, апрелиин 12. (ТАСС). Мүнөөдэр Гринвичын сагаар 20 час 35 минутада Уорм Спрингс (Георгиин штат) гэжэ газарта Америкын Холбоото Штадуудай Президент Франклин Делано Рузвельт наһа бараба. Ураг тархидань шуһан ороһон дээрэһээ нүгшэһэн байха юм.

ВАШИНГТОН, апрелиин 12. (ТАСС). Рузвельтые шапалан үдэшэхэ ябадал субботодо хахад үдэрһөө хойшо Вашингтондо болохо гэжэ Сагаан Байшан (Америкын Холбоото Штадуудай президентын байдаг газар) соносхобо.

США-гэй вице-президент Трумэн гэгшэ Сагаан Байшанда дуудагдаад, тэндэ миссис Элеонора Рузвельт хадаа Рузвельтын нүгшэһэн тухай тэрээндэ мэдээсэбэ. Гүрэнэй секретарь Стеттиниус гэгшэ энээн тушаа мүн лэ мэдээсэл абаһан байгаа. Тиигэжэ кабинедэй заседани зарлагдаба.

Рузвельтын нүгшэһэн тушаа

ЛОНДОН, апрелиин 12. (ТАСС). Рейтер агентствын вашингтонской корреспондентын мэдээсэхэнь хадаа президент Рузвельтын нүгшэһэнтэй дашарамдуулан Сагаан Байшанда туг намхуулан табиба. Президентын наһа бараһан тухай мэдээсэл США-да сахилгаан түргэнөөр дэлгэрбэ. Бүхы кинотеатрнууд сеанснуудаа болюулаа. Хүн зон гэр гэрһээ гаража Президентын нүгшэһэн тухай бөө бэедээ дуулгалсаба.

Вице-президент Трумэн гэгшэ Рузвельтын нүгшэһэн тухай мэдээсэл абаһан сасуугаа Сагаан Байшанда ошобо. Трумэн хадаа конституциин ёһоор президентын һуурида тэрэ дороо орбо гээшэ.

Америкын Холбоото Штадуудай Президентын һуурида Трумэн орбо

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 12. (ТАСС). Америкын Холбоото Штадуудай вице-президент Гарри Трумэн гэгшэ Америкын Холбоото Штадуудай Президентын һуурида орохо дээрээ Верховно Судай түрүүлэгшэ Стоун гэгшын дэргэдэ шахаан тангариг үгэбэ.

Вашингтон

Президент Трумэндэ

Президент Рузвельтын нугшэhэн тухай мэдээсэл дуулаад, гүнзэгыгөөр гашууданам. СССР-тэ хани ёһоор хандадаг ба манай хамтын дайсанда эсэргүү тэмсэлдэ демократическа орнуудай дайшалхы союзые бухэжүүлхэ ябадалда хэлбэришэгүйгөөр оролдодог байhыень советскэ арад ходэлоо сэхээр сэгнэтэг байhан юм. Танай хүндэ гээлтэдэ минии унэн зурхэнhөө хабаадалсажа байhыемни хулеэн абалсыт.

Михаил КАЛИНИН.

Вашингтон

Президент Трумэндэ

Президент Рузвельтын сагhаа урид унгэрhэн тушаа Америкын Холбоото Штатуудай правительствода Советскэ Правительствын ба өөрыгөө үмэнэhөө гүнзэгы шаналал хүргэнэб. Американска арад ба Нэгэдэмэл нациинууд болбол бухэдэлхэйн шанартай агуу политик ба дайнай hуулээр эб найрамдалаа болон аюулгүй байдалые эмхидхэхэ хэрэгтэй идхагша хүн болохо Франклин Рузвельтые гээбэ.

Советскэ Союзай правительство болбол хүндэ гээлтэдэ орһон американска арадта унэн зурхэнэйнөө шаналалhан сэдьхэлые мэдүүлжэ, манай хамтын дайсанда эсэргүү дайнай гол хүнэ хүшэрые бөөдэлэ даажа ябаhан агуу державануудай хоорондо харилсаа байгуулха политикэ саашадаашье бухэжэхэ байха гэжэ этигэн найдана.

И. СТАЛИН.

Вашингтон

Элеонора Рузвельтда

Танай хани нүхэрэй наhа барaһан тушаа минии унэн зурхэнэй шаналал ба Танай хүндэ уйдхарта минии сэдьхэлээрээ хабаадалсаһые хулеэн абалсыт. Президент Рузвельтые советскэ арад болбол манай нийтын дайсанда эсэргүүсэhэн эрхэ сүлөөлэ дуратай нациинуудай тэмсэлые өмхидхэгшэ агуу хүн ба бухы дэлхэй дээрэ аюулгүй байдал хангаха хэрэгтэй хүтэлбэрилэгшэ гээшэ гэжэ үндэрөөр сэгнэлэг байгаа.

И. СТАЛИН.

Вашингтон

Гурэнэй секретарь Стеттиниустэ

Президент Рузвельтын наhа барaһан тушаа минии унэн зурхэнэй шаналалые хулеэн абалсыт. Энэ хадаа гансахан лэ американска арадта бэшэ, мүн бухы Нэгэдэмэл нацинуудта ехэ гээлтэ гээшэ, ушарынь манай хамтын дайсаниие бута сохихо хэрэгые эмхидхэлгэдэ тэрэнэй гайхамшагта үүргэ ба арадуудай ерээдүйн эб найрамдал болон аюулгүй байдал тухай онсо анхаралаа табилсадагынь бултанда hайса мэдэгдэнхэй. Советско-американска хани барисаае бухэжүүлхын тулада Франклин Рузвельтын хэды ехэ юумэ хэhыень советскэ арад ходоодоо hанажа ябаха байна.

В. МОЛОТОВ

Советскэ правительствын шаналал

Һуни, Америкын Холбооото Штатуудай президент Рузвельтын нугшэhэн тухай мэдээсэл абамсаараа СССР-эй Гадаада Хэрэгүүдэй Арадай Комиссар В. М. Молотов США-гэй Элшэн Сайд господин Гарримандa орожо Советскэ правительствын ба өөрынгөө үмэнэhөө гүнзэгы шаналал хүргэбэ.

(ТАСС).

Югославиин Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Маршал И. Броз-Тито гэгшын хүндэлэлдэ югославска посольстводо уулзалга болобо

Апрелиин 9-дэ СССР-тэхи югославиин Элшэн Сайд господин С. Симич болбол Югославиин Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Маршал И. Броз-Тито гэгшын хүндэлэлдэ уулзалга хэбэ.

Уулзалга болоходо маршал И. Броз-Тито, СССР-эй Гадаада Хэрэгүүдэй Арадай Комиссар В. М. Молотов, Гадаада Худалдаа Наймаанай Арадай Комиссар А. И. Микоян, СССР-эй Арадай Комиссарнууд флодой адмирал Н. Г. Кузнецов, А. И. Шахурин, Б. Л. Ванников, В. А. Малышев, Д. Ф. Устинов, И. Ф. Ломако; СССР-ей Гадаада Хэрэгүүдэй Арадай Комиссарай орлогшод А. Я. Вышинский, С. С. Лозовский, С. И. Кавтарадзе, И. М. Майский, Югославидахи СССР-эй Элшэн Сайд И. Б. Садчиков, Советскэ Союзай Маршал С. М. Буденный, УССР-эй Гадаада Хэрэгүүдэй Арадай Комиссар Д. З. Мануильский, А. Ф. Горкин, Улаан Армиин генеральна штабай Начальник Армиин генерал А. И. Антонов, Московско городской Соведэй түрүүлэгшэ Г. М. Попов, ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ В. В. Кузнецов авиациин маршал Ф. Я. Фалалеев, инженернэ сэрэгүүдэй маршал М. П. Воробьев, генерал-полковник Ф. И. Голиков, СССР-эй НКИД-эй, НКО-гэй, НКВТ-гэй харюусалгата сотрудингууд, советскэ ба харини хэблэлэй түлөөлэгшэнэр, уранзохёолшод болон артистнууд байба.

Уулзалга дээрэ гадаада гүрэнүүдэй Элшэн Сайд болон посланнигууд, сэрэгэй атташенүүд, союзна ба нейтральна орнуудай сэрэгэй миссиин начальнигууд байлсаhан байна.

Мүн тэрэшэлэн Москвада байhан Югославиин ажал ябуулагшад: Гадаада Хэрэгүүдэй министр господин И. Шубашич, Черногориин хэрэгүүдэй Министр генерал-лейтенант М. Джилас, худалдаа наймаанай ба хангалгын Министр господин Н. Петрович, хадын ажаүйлэдбэриин министр господин Б. Андреев, СССР-тэхи Югославска Сэрэгэй Миссиин Начальник генерал-лейтенант Р. Приморац, СССР-тэхи Югославиин посольствын ба сэрэгэй миссиин членүүд байлсаба.

(ТАСС).

Советскэ Информбюроһ

Апрелиин 12-ой оперативна мэдээн

Апрелиин 12-ой туршада Чехословакиин газар дээрэ БРАТИСЛАВАҺАА зүүн-хойгуур ба хойгуур 2-дохи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд СКАЛИЦА гэдэг город ба түмэрзамай станциие, 30 гаран ондоо һуурин газарые, тэдэнэй дунда ТРЕНЧ ТЕПЛА, ОПАТОВА, НОХАНОВЦЕ, ГАЛУЗИЦЕ, ГОРНЫ-БЗИНЦЕ, ВРБОВЦЕ, РАДЕЙСВ, КАТОВ, ГОЛИЧ, КОПЧАНИ гэдэг газарнуудые байлдаатайгаар эзэлэн абаба. ВЕНЭҺЭЭ зүүн-хойгуур тус фронтын сэрэгүүд Австриин газар дээрэ ДРЕЗИНГ, ЕДЕНШПАЙГЕН, ЛОЙДЕСТАЛЬ, ЭРДПРЕС, ХОХЕНРУППЕРСДОРФ, АУЭРШТАЛЬ, БОККФЛИС, АДЕРКЛАА, РААСДОРФ, ЭССЛИНГ, ГРОСС ЭНЦЕРСДОРФ гэдэг һуурин газарнуудые ба ЭЙБЕСБРУНН гэдэг түмэрзамай станциие эзэлэн абажа ВЕНА-БРНО хоёрой хоорондохи түмэр зам ба шоссей харгые таһалаа.

ВЕНЭДЭ 3-дахи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд Дунайска канал ДУНАЙ мүрэн хоёрой хоорондо байhан городской райондо үйлсын байлдаануудые хэжэ, тэндэ 60 гаран кварталые эзэлhэн байна. СОМБАТЕЛЬ городhоо баруугаар ба баруун-урдуур тус фронтын [...] гоёо үргэлжэлүүлжэ, Австр[...] ГЮССИНГ (НЕМЕТУЙВАР) [...] гаран ондоо һуурин газар[...] МАРКТ АЛЛАУ, ОЛБЕНДОР[...] МИХЕЛЬ, ЧАНШЕНДОРФ, [...] КЛЬТЕНДОРФ гэдэг газарну[...] байгаа. Апрелиин 11-эй [...] фронтын сэрэгүүд дайсанай [...] солдат болон офицернүүдые [...] танк ба самоходно ехэ буу, [...] портёр, 208 полевой ехэ бу[...] 498 автомашина, 187 трак[...] паровоз, 1.535 түмэрзамай [...] тэй 17 склад буляан абаба.

Фронтын ондоо участогуу[...] билалтанууд болоогүй.

Апрелиин 11-дэи бухы ф[...] немецкэ танк ба самоходно [...] һэн ба угы хэгдэhэн байна. [...] байлдаануудта ба зенитнэ [...] газар дайсанай 22 самолё[...]

★ ★ ★

Улаантугта Балтийска Флодой авиаци дайсанай кораб[...] болон транспортнуудта сохилго хэбэ

Апрелиин 9 ба 10-да Улаантугта Балтийска флодой авиаци ПИЛЛАУ портдо ба ПИЛЛАУҺАА баруун-хойгуур далай соо немецүүдэй сэрэгэй корабль болон транспортнуудта сохилтонуудые хэбэ. Эдэ сохилтонуудай эсэстэ 2 немецкэ миноносец, бахюулай 2 корабль, хамта дээрээ 60.000 тонно уhа туриха [...] спорт, 2.000 тонно уhа [...] нэгэ танкер шэнгээгээ. Тэд[...] бэнуудай сэхэ туддалгаар нэг[...] хюулай нэгэ корабль, дайса[...] шэнгээгдэhэн байна.

★ ★ ★

Братиславаhаа зүүн-хойгуур ба хойгуур манай сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлhээр. Дайсан болбол Карпатын Биле гэдэг хадын оршондо инженернэ хаалтанууд, олон дзодуудые барижа, үсэд шанга эсэргүүсэлтэ үзүүлнэ. Хада модотой тубэгтэй газараар ябуулгаа хэжэ байhан советскэ частьнууд эршэмтэйгээр урагшаа дабшана. Манай подразделенинүүд немецүүдэй тылдэ нэбтэрэн гараад, гэб гэнтынгээ сохилтонуудаар тэдэнэй хамгаалтын газарай эмхи гуримые алдуулна. Гитлеровецүүдэй түшэг тулгуурини пунктнууд болоhон хэдэн хадын тосхонууд эзэлэгдэв. Морава мүрэнэй зүүн эрье зубшан добтолжо ябаhан советскэ сэрэгшэд эрмэлзэлгэтэ атакаараа Голич гэдэг томо һуурин газарые эзэлэн абаба. Манай боецууд амжалтаяа хүгжүүлэн 5 километр урагшаа дабшажа, Скалица гэдэг Чехословацка городhоо немецүүдые хобхо сохин гаргаа. Пленлэ абтаhан хүнүүд ба булядаан абтаhан трофейнүүд бии.

◆ Венэhээ зүүн-хойгуур 2-дохи Украинска фронтын сэрэгүүд байлдаатайгаар урагшаа дабшаба. Немецүүд үшөө нэгэ танкова дивизи, ябган сэрэгэй томо хүсэнүүдые байлдаанда оруулаад, хэдэн дахин контратакануудые хэжэ өөhэдынгөө венскэ булэглэлгын ара талада манай частьнуудые гаргахагүй гэжэ hэлэнэ. Дайсанай үсэд шанга эсэргүүсэлтые нүгэ даража, манай сэрэгүүд Эйбесбрунн гэдэг түмэрзамай станциие эзэлэн абажа, Вена-Брно хоёрой хоорондохи түмэр зам ба шоссей харгые таhалба. Үшар нимэ дээрэhээ Венын оршондо ябуулга хэжэ байhан немецкэ сэрэгүүдэй гарта Дунайн хойто эрье зубшан баруун-хойшоо ошоhон гансахан түмэрзам үлөө. Теэд энэ харгы болбол австрийска столицаhаа баруун-хойгуур Дунайн урда эрьедэ гараhан советскэ артиллеристнуудай буудалга доро байна. Тус фронтын сэрэгүүд дайсанай контратакануудые сухарюулан сохижо, 40 танк ба самоходно ехэ буу, дайсанай 18 хуягта транспортёр галдаhан ба гэмтээhэн байгаа. 500 гаран немецкэ солдат болон офицер пленлэ абтаба. 4 самолёт, сэрэгэй ашаатай түмэрзамай 250 вагон булядаан абтаба.

◆ 3-дахи Украинска фронтын сэрэгүүд Венын үйлсэнүүдээр байлдаагаа үргэлжэлүүлбэ. Советскэ частьнууд үшөө хэдэн газараар Дунайска каналые гаталан гараад, немецүүдэй контратакануудые сухарюулан сохиhоор алхам алхамаар урагшаа дабшажа ябана. Вокзалhаа баруун-хойгуурхи оршондо илангаяа хатуу шанга байлдаанууд боложо байна. Артиллеристнүүдтэй хамта ябуулгаа хэжэ байhан штурмовой отрядуул немецүүдэй эсэргүүсэлтын узелнуудые хаажа, тэдэнүүдые угы хэнэ. Дайсан болбол хүнгэ гээлтэдэ орожо. Нэгэ үдэрэй байлдаануудта 4.000 гаран немецкэ солдат болон офицер угы хэгдэбэ.

Венын сүлөөлхын түлөө болоhон байлдаануудта советскэ боецууд сэрэгэй эрхим дэмжэ hургуули, зоримгой ба баатарлаг ябадалнуудые гаргана. Нэгэ үйлсэдэ немец[...] буудалга хэж[...] рэгүүдэй даб[...] руулhан юм. [...] сержант Бурк[...] тээшэ мүлхи[...] горючитай бу[...] галла шатаа[...] амяа аршалж[...] танкистнүүды[...] лаараа буудан[...] жант Плохов[...] леровецүүдэй [...] гартэ добтолг[...] боецууд тэрэ [...] орожо, бүлэг [...] хэээ, дайсанай [...] лэ абаба. Гв[...] Валетов гэгшэ [...] немецкэ солдат[...] угы хээ.

◆ Пленлэ а[...] полковник Ган[...] нигэжэ хэөрэн[...] газар дээрэ ол[...] сэрэгэй часты[...] ска хүнүүд [...] рэлгэнүүдые [...] хүсэтэ бухэж[...] жууда флодой [...] лохо байха гэ[...] лог байгаа hэ[...] hанамжа дэмы[...] Арми болоба [...] ванини түсэбы[...] Померанида го[...] хотон немецкэ[...] хүргэлжэ угы [...] Фриллапд» гэ[...] оной январиин[...] хилхэгдэhэн [...] дивизи уни ү[...] топ үргэнөөр [...] лоо. Амилы ү[...] ой мэлон гоог[...] раад, пленлэ а[...]

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түр[...] М. И. Калинин Югославиин Министрнүүдэй [...] түрүүлэгшэ маршал И. Броз-Тито гэгшэтэй [...]

Апрелиин 11-дэ Кремль соо СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. И. Калинин [...] министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Маршал И. Броз-Тито гэгшэтэй уулзаба. Верховно Сов[...] Секретарь А. [...] ба.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Клементина Черчиллие Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнахэ тухай

..Армида медицинскэ ту.. гэүүлхын тулада Анг.. ..эри суглуулха нийтын ..нүүдые үнгэргэхэ талаар ..шагта габьяа гаргаhа..ь найнь түлөө «Россида туhалха фондынэ» түрүүлэгшэ **Клементина Черчилль** гэгшые Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН

..ква, Кремль.
..5 оной апрелиин 12.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

..ел Джонсониие „Ажалай габьяагай түлөө“ медаляар шагнахэ тухай

..ида туhалха фондын» ..ика Комитедэй секрета.. ..шаална байжа амжалтата ..буулга хэhэнэйнь түлөө **Мабел Джонсон** гэгшые «Ажалай габьяагай түлөө» медаляар шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

..ва, Кремль.
..оной апрелиин 12

Броз-Тито Мос[к]ва городой ажаүйлэдбэриин предприятинүүдээр ябаба

..лиин 9-дэ Югославиин ..нүүдэй Соведэй Түрүү.. Маршал И. Броз-Тито бо.. ..эниие үдэшэгшэд хадаа ..ын туршада Гүрэнэй ..ин Комитедэй Дамжуул.. ..ман Тут барижа байhан ..ын заводто ошобо.

..ал Тито болбол түс пред.. ..ын хүдэлмэритэй танил.. ..урэа конвейерэ линиие ..аа анхаралтайгаар хараба. ..е болзор соо үйлэдбэриин ..алые шудалан абаhан түс.. ..й залуу хүдэлмэришэдэй ..э схээр hайшаба.

Бүхы цехүүдэй хүдэлмэришэд Маршал Броз-Титое тон халуунаар угтабад.

Апрелиин 10-да Маршал Броз-Тито, Югославиин Гадаада Хэрэгүүдэй Министр господин И. Шубашич ба тэдэнэрые үдэшэгшэд Сталинай нэрэмжэтэ автозаводые хараба.

Автозаводой директор И. А. Лихачев айлшадые үйлэдбэриин гол цехүүдтэй танилсуулба. Маршал Тито хадаа автомобиль бүрилхэхэ цех соо гол конвейер дээрэ машина бүтээлгые хараха арга олоhон байгаа.

Вл. Маяковский

Шэнэ винтовкоо абая

..о винтовкоо абая,
..уна жадатань!
..а дуулаhаар
..удалганай
..хотто ошоё!
..эг,
хоёр!
Сугла—
раад!
Ураг—
шаа!
От—
ряд!
..hэй шуурган
дахяад,
..у шатахадань.—
..лажа шадаха ёhотойбди.
..лажа шадахалди.
Ал—
хын
Тур—
гөөр!
Ту—
дыг
Мэр—
гэр!
..ын ороной
..ла дабшуулаа hаань.—
..санитарнууд
болохобди
..ы дайнда.
Шарха—
унаа—
hаан,
Өөhэд—
төө
Асар—
хаб.
Шэмээгүй разведкэдэ
хүлнүүднай аалихан,
шулуухай,
hөөгэй сайнаhааньг
олохобди дайсаниие.
Өөhэд—
төө
Туhал—
хаа
үргэл—
жэ
мүлхи—
хэб.
Шэнэ винтовконууд яларна
жададань.—
түлүүл.
Буудаха кружоктоо
бүгэдээ дуулан,
ошое бидэнэр!
Нэг,
хоёр!
Сугла—
раад!
Ураг—
шаа!
От—

В. В. Маяковский

(Нугшэhэнhөөнь хойшо 15 жэлэй ойдо)

Владимир Владимирович Маяковский Грузида байгаа Багдади гэжэ hууринда 1893 ондо түрэhэн юм. Кутайсска hурагшад залуушуулдай эмхидхэhэн нюуса кружогууд ба демонстрацинуудта 12 наhатай байхадаа хабаадалсаhан байгаа. 14—15 наhатайhаа эхилжэ К. Маркс, Ф. Энгельс, болон В. И. Ленинэй зохёолнуудые уншалаг болоhон юм.

1908 ондо Маяковский Москва ошожо, Российскэ социал-демократическэ большевигүүдэй партида орожо, пропагандистын хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ эдибхитэй шударга хабаадалсаба.

Партийна хүдэлмэридэ хоёр жэл соо хүдэлхэ зуураа эдир залуухан Маяковский гурбан удаа хиналтада абтаhан юм. Гурбадахияа хиналтада абтахадаа Бутырскэ түрмэдэ жэл шахуу hууhан байна. 1910 оной январьта түрмэhөө табигдаад полициин хёрхо нюдэн доро ябаhан Маяковский уранзурагша болохоор шиидэжэ уран hайхан hургуулида оробо.

1912 ондо «hунн». «Үглөө» гэхэ мэтэ түрүүшынгээ шүлэгүүд соо тон єли hаруул ба hонирхолтой шэнэ поэтическэ шанарнуудые харуулжа, эдэ тэрэт үсhөө эхилжэ өөрынгөө уран зохёолой гайхамшаг замые гаргаhан юм.

Революциин замда тохёолдоhон бэрхэшээлтэ хүнүүс үеүүдтэ нэгэ зарим нэгүүлэй айhан яаза харуулжа «гэлэргэ сухарилтай гү, али яалайтаб?» —гэжэ байхада, Маяковский иигэжэ бэшээ hэн:

Бусаха хүүргээ арагаа
шатааталэ hаа.
Булигдашагүй үгэн коммунист болоно.

Социалистическэ ёhоной ажа түрииэй үшөө хүсэд шиидэжэ тогтоогүй байhан тэрэ үедэ Маяковский тэмсэhэн хэрэггэйгээ түүхэн бүтэлгэтэ үнэн тэмсэлшын арсалан зурхөөр hайтана. Маяковский үшөө тэрэ шагта үлэрнүүдтэ:

Этигэнэб! Бултаараа
Угтахабди хэзээдэшье.
Агуу Октябриин
Зуулахи наhые!—гэжэ хэлээд.

1919 онто Маяковский «Сатиры сонхоло» болон Ростада (Россиин телеграфна агентстводо) хүдэлжэ эхилбэ. Тэндэ тэрэ үлэрнүүлэй байтал дээрэ hонор тодо зурагуудые зуража ба тэдэ зурагуудтаа жэлэ шэнги хүрэ үхата шүлэгүүдые зохёодог байгаа.

Маяковскиин сатирическэ зураг болон шүлэгүүд Советскэ оронэй тэрэ үеын олон тоото хара дайсадые имагта мэргэнээр сохидог байhаниинь мэдээжэ.

Тиимэ дээрэhээ Маяковский шүлэгүүдэ олоной урда, революционно матросуудта ба хүдэлмэришэдэй дунда уншажа хилээ. Арад зоной үнэн хүбүүн Маяковский өөрынгөө хурдан бииргээр ба хурса гүүрhээр арад зоной революционно сог залиие бадаруулжа, онсолтой мэргэн ба оно сасарма хүсэтэ шүлэгүүдээрээ Улаан Армиин байнуудые урагшань шамдуулан зоригжуулжа байгаа бэлэй.

Агуу Октябрьска социалистическэ революциин Маяковскиин уран hайхан зохёолнуудта үргэн сэхэ шэнэ дэлгэрэлтэ үгэжэ, поэт хадаа «шадалаэй ба тала зохёолнуудаа олон түмэнэй урда уншажа үлэд..бэ.

«Владимир Ильич Ленин» «hайн!». «Улаан түрэ», «150.000.000» гэхэ поэмэнүүдые ба «Мистерия Буфф», «Клоп», «Баня» гэхэ зэргын пьесэнүүдые бэшээ.

Маяковский пролетарска нэгэдэй ба тэрээнэй зорилго тухайда онсо тодорхой ойлгодог байгаа дээрэhээ пролетарска поэдүүдэй урда болон хамагай түрүүнэ өөрынгөө урда айхабтар үндэр эрилтэ табидаг бэлэй.

Хөнхо хонгирсонгүйл
Октябрь тухайгаа
Холодоо хонгёо
Уранаар хэлэhэйб.
Иилам басагаяа
Түрүүшын үдэр
Инагханаар нэрэлдэгдэн
Революциида нэрэлhэйб.—гэжэ бэшэнэ.

Революциин урда, эдир залуухан Маяковский литературные политическэ тэмсэлэй шанартай хурса зэбсэг болгожо ерэхэдэнь, буржуазна критикэ тэрээн түрэгүйдэжэ, аймшагаар угтаба. Хүушан дэлхэйн хэг шэрэй болохо троцкистско-бухаринска хара элинүүд Маяковскиие хэдэн бэхэнэ үзэн ядалг ба харалгаан то ойлгодоногүйнэ гэжэ хэлэдэг байгаа. Габэшье, дайсатай бузар hэдэлгэ хүсэлтэйлгүй Маяковский хадаа зохёолойгоо гайхамшаг хүсэн шадалые hуулынгаа үдэр хүртэр арад зондоо, агуу партидаа зорюулба.

Маяковскиин шүлэгүүдэй политическэ хурса үхатай ба айхабтар шухала байhые В. И. Ленин тэмдэглээ hэн:

«... Тэрэ өөрынгөө шүлэг соо байлаг коммунистнуудые урагша хэйшэгүй шадалан хурхуулаа. Коллоон талаар энэ шүлэг тухай мэдэхэгүйб, политическэ талаар энэ тон зүб гэжэ би найдуулхаб».

«Маяковский болбол манай советскэ үеын эрхим ба эдэл бэлигтэй поэт байhан ба байнашье байна. Тэрээнэй дурасхаал ба зохёолнуудтэ хайхарагүйгээр хандаха гэшэ гэмтэ ябадал»—гэжэ агуу Сталин хэлээ. Эдэнэй халуун анхаралаар хангагдаhан агуу важным ёдо үеэдуудэ бүхы советскэ арад зоной hэтэдые соёлон нэгэдхэнэ.

Немецко-фашистска булимтарагшадта эсэргүү советскэ арадуудай Эсэгэ оронoo хамгаалгын дайнай үедэ Маяковскиин зохёолнууд урдын шэнги үнэн хурса зэбсэг байжа шадаа. «Би Маяковскиин номые Сталинградhаа Украинын хилэ хүртэр өөртэеэ абажа ябаба»,—гэжэ гвардеец сержант Хайрулин хэлэнэ.

«Энэ номууд бидэндэ хүсэ шадал үгэнэ»—гэжэ боец фронтовик Батрушин хэлэнэ.

«Маяковский шэнги боец, патриот болохобо ходоодо хүсэдэг бии»—гэжэ гвардеец младшэ сержант Власов бэшэнэ.

Эхэ оронгоо ба арад зондоо дуратэ патриодой нарата зурхээр дуралдаг Маяковский шэнги гансахан зо нэмэл дүүрэн боецнууд хэзээ бүхэндэ арадай хорогой сухаринагүй үнэн солдадынь байдаг ба эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэдэг, эрид шууд иладаг байна.

Тарилгын агротехникые арюунаар сахихабди

Нёдондонойхидо орходоо манай бригада мүнөө жэлэй тарилгада бэлэдхэлые үлэмжэ һайнаар хээ. Энэ ушар хадаа халуун нахар байхада үтэгжүүлгэ хэхэ тусхай звено эмхидхэһэнэй болон энэ звеногойхидой эдибхитэй шанга ажалай ашаг үрэ болоно. Имнэ звено 7 хүнһөө бүридхэгдөөд колхозник Чимит Гатаповай хүтэлбэри доро ажаллажа байна. Эдэнэр энэ үбэлэй турша соо поли дээрэ 6.200 шарга наг шэбхэ шэрэхэ даалгабаритай байһан аад, 7.776 хоорно шэрэбэ. Энээнһээ 2.341-нь тараалан дээрэ, 3.545-нь ороодто, 1.890 хоорнонь сэбшалан дээрэ гаргагдаа. Ехэнхинь адуунай шэбхэ гаргаһан байнабди. Тэрэ шэбхэеэ агротехникын заабараар зүбөөр обоолжо хадагалаабди. Саашадаа энээнэз галдажа тарилгын урда тээ полидоо тараахабди. Мүн 70 центнер үнэһэ, 21 центнер шубуунай аргал суглуулжа түсэбтэ даалгабарияа дүүргэбэшье, энэ хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлнэбди.

Колхозницууд Балжид Жапаева, Дагзама Цыбжитова гэгшэд 10-най оренло үдэр бүри 12—14 хоорно шэбхэ—поли дээрэ гаргана. Өөһэнэрэй оролдосотой бэрхээр ажаллаһанайнь түлөө колхозой правлени һагнал үгэһэн байна.

Түмэршэ дархашуул Цыжип Намсараев, Батомунко Вампанов гэгшэд бүхы анзаһа зэбсэгээ заһабарилтые февралиин эхеэр дүүргэһэн байгаа. Анзаһан бурилэ халаагай эри, түлхюур хэгдэнхэй. Модошо дархашуул нүхэд Сангажапов, Гомбоев, Абидуев гэгшэд анзаһа зэмсэг заһабарилхадаа оглёобо, болёор мэтын модон хэрэгсэлнүүдыень хэһэн, 11 тэргэ шэнээр дархалжа бүтээһэн байха юм. Энээнһээ 4 тэргэнь паар моринной. Мүн 40 тэргэ, хоорно заһабарилжа бэлэн болтоо. 80 хомут тоног заһабарилагдаһан байна.

Мартын 3-һаа тарилгада ябаха 55 мори амаруулжа, һайн хоол харууһалгада табяабди.

Иигэжэ эртээнһээ хүсэд һайнаар бэлэдхэхэ ябадал эртын борнойлго эмхитэйгээр хэхэ, саашадаа тарилтые амжалтатайгаар үнгэргэхэ арга олгоно.

Манай бригада 17—17 хүнтэй 3 звено боложо таһарһан, мори унаа, анзаһа зэбсэгөө бултынь тапижа абаһан байна. Звено болон хүн бүхэндэ хүдэлмэриин түсэб хүргэгдөө.

Бидэнэр газартаа шинг пойто һайнаар тэгтоожо баян ургаса абахын түлөө тарилгын урда тээхи газарай элдүүрилгэ хаһа соонь үнгэргэжэ, агротехникын заабарине бэелүүлхээр бэеэ уялгаланхайбди.

Дайгаа даража дархан солооо суурхуулаад, хүбүүнай бусажа ерэхэдэз, бидэнэртээ илалтын бэлэг баян ургаса хуряаһанай түлөө баясхалан хүргэхэ байна. Тэрэнэй түлөө бидэнэр шмагтал агротехникые арюунаар сахижа үндэр ургаса хуряаха зорилго табинхайбди.

П. ШАРАПОВА, Хориин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой таряанажалай бригадын бригадир.

Тарилгын урда тээхи газарай элдүүрилгэ

ХЭЖЭНГЭ

Колхозуудай игаабари газарай тарялан 7—8 сантиметр гүнзэгыгөөр гэдэһэн байна. Тэрэнэй ашаар аймагай олонхи колхозууд нар болоп памарай парта эртын борнойлго хэжэ эхилээ.

«Зургаанай зам», «Комсомол». Хэжэнгын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ болон бусад колхозууд поли дээрэ эмхитэйгээр гаража, эртын борнойлго эхилһэн байна. Эдэ колхозууд газараа диилэнхидээ сараар борнойлно.

СЭЛЭНГЭ

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. **(Телефоносор абтаба).** Тарилгын урда тээхи газарай элдүүрилгэ эхилһэн колхозууд һүүлэй үдэрнүүдтэ бүри олошоржо байна. Аймаг соогоо түрүүлэн поли дээрэ гараһан Тамчын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз 70 гаран гектар эртын борнойлго хэбэ.

Тэрэшэлэн «Социализм», Загастайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд түрүүшын үдэрнүүдтэ 24—32 гектар борнойлһон байна.

КЯХТА

Усть-Киранай колхозуул бараандаа полидо гараад, газараа түүбэрилэн элдүүрижэ байна.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой таряанажалай бригадын бригадирнууд Пылдоржиев, Цыбденов гэгшэд хабарай полевой хүдэлмэрээ бараг бэлэдхэлтэйгээр угтажа, түрүүшын үдэрнүүдтэ һаадгүйгөөр борнойлжо байха юм. Мүн Ленинэй, Кировэй, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозууд газараа түүбэрилэн элдүүрилжэ байна.

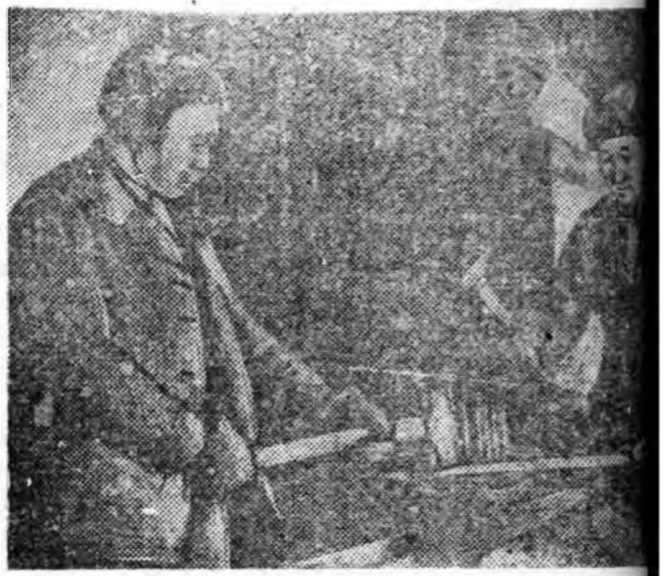

Саянтын МТС-эй түмэршэ дархашуул трактор болон машинануудые заһабарилха хүдэлмэрээ болзорһоонь ... һэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түмэршэ дархашуул стахановецууд **Д. Дугаржапов, Б. Дашакимаев** хоёр хүдэлмэрилжэ ба...

А. Попов

Трактористнуудай уялга

Мүнөө жэлдэ «Авангард» колхозой хабарай полевой хүдэлмэридэ Иволгын машинно-тракторна станциин хоёр тракторна бригада ябалсаха байна. Эдэ хоёр бригадые Иннокентий ба Владимир Колесных гэгшэд хүтэлбэрилхэ юм. Дээрэхи бригаданууд үнгэрэгшэ жэлдэ тракторна хүдэлмэрээ бараг һайн дүүргэжэ, МТС соогоо түрүү һууринуудай нэгые эзэлээ һэн.

Мүн эдэнэр намар-үбэлэй заһабарилга хаһа болзор соонь дүүргэжэ, энэ жэлэй тарилга һаад һамшагүйгөөр дүүргэхэ аргатай болоһон байна.

Һаяхан эдэ хоёр бригадын члецүүд хамтаржа хэһэн суглаан дээрэ Лохвицкэ машинно-тракторна станциин ...вэй уряалаар Бүхэ...циалистическэ мүрысө...сожо, полевой хүдэл...дэ трактор бүхэнөөр 2... элдүүрилхэ түсэбөө ...ческэ өрхим болзор... соо дүүргэхэ уялгану...ба.

Имнэ уялгануудые ...хэсоюзна социалисти... рысөөнтэ оролсоһон д... бригаданuудай члену... гөө 4 мөөритэ, нэгэ ... болон «У—2» трак... жолоодон колхозой ург... ряаланда гаража үндэ... түлөө үдэр һунигүй ...

А. Г...

Иволга.

КОЛХОЗНИГУУДТА НЭМЭЛТЭ ТҮЛБЭРИ ЗҮБӨӨР ҮГЭХЭ

Д. БАИРБИЛИКТУЕВ, БМАССР-эй Наркомземэй эмхидхэлэй-колхозно таһагай начальник.

«Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө-ажалые улам саашань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй 1944 оной августын 7-ой тогтоолоор малажал дээрэ хүдэлмэрилдэг колхозпигуудай түл абалга болон бодо малые бүрин бүтэн хүгжөөхөөр үгтэһэн даалгабарине үлүүлэн дүүргэһэнэй түлөө 1944 онһоо эхилжэ нэмэлтэ түлбэри үгтэхэ болоһон байна. Энэ хадаа колхозпигуудые урмашуулха болон тэдэнэрэй ажал хүдэлмэриие дээшэлүүлхэ ябадалда угаатэхэ удхашанартай.

Түл болон бодо малай тоо толгойе бүрин бүтэнөөр хүгжөөһэнэй түлөө колхозуудай нэмэлтэ түлбэринүүдые хэрэзргэ зүбөөр хубаарилжа байһан тухай БМАССР-эй Наркомземэй үнгэргэһэн шалгалта дээрэһээ харахада малажалай хэдэн олон түрүүшүүл ажалай нэмэлтэ түлбэри абаһан байна. Сэлэнгын аймагай Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Цыренжап Чагдурова гэгшын хүтэлбэрилдэг хонишодой бригада 1944 ондо 398 хониһоо 442 хурьга абаһан, ноолһо хайшалха түсөбөө 135 процент дүүргэһэн юм. Тэрэнэйнгээ ашаар энэ бригадын хонишод Цоктоева, Чагдурова, Будаева гэгшэд түс тустаа 10 хурьга, 7 килограмм нооһо нэмэлтэ түлбэри абаа. Хонишод Очирова, Самнилова гэгшэд эхэ хони хоролтогүйгөөр ондо оруулһанайнгаа түлөө 6—6 хони абаһан байна.

Зэдын аймагай Гэгээтын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон Бальжинима Намсараева 183 толгой хониһоо 220 хурьга абаһанайнгаа түлөө 27 хурьга нэмэлтэ түлбэри абаа һэн. Тэрэшэлэн түс аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой адуушад унагадаа хоролтогүйгөөр түлжүүлжэ 6 унага нэмэлтэ түлбэри абаһан байна. Адуу мал хүгжөөхэ хэрэгтэ бүхы оролдолгоо гаргажа ехэхэн амжалтануудые туйлажа хэдэн олон толгой мал нэмэлтэ түлбэри абаһан үнэн сэхэ колхозпигууд республика соо барагдашагүй олон. Эдэ жэшээнүүд юу харуулнаб гэхэдэ, колхозпигуудта ажалай нэмэлтэ түлбэри олгохо ябадал тэдэнэрые улам һайнаар хүдэлмэрилүүлжэ, адуу малай тоо толгой олошоруулха хэрэгтэ угаатэхэ удхатай байһыень гэршэлнэ.

Аймагуудтахи партийна, советскэ газартаряалангай орган болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд колхозпигуудта нэмэлтэ түлбэри олгохо хуулине тон зүбөөр сахиха болоно. Тиихэдээ түбхын түрүүндэ «Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө-ажалые улам саашань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» СССР-эй Совнаркомой тогтоолые һайнаар ойлгожо малажалай бригада, фермэ, звенонуудта үгтэхэ даалгабари зүбөөр зохёохо, бригада звенонуудай хүдэлмэрилэгшэдые һалгахагүй, ажалай болон ашаг олзын тоо бүридхэл зүбөөр ябуулха гээшэ эгээл шухала байна.

Ургасын түсэб үлүүлэн дүүргэһэнэй болон малажалай ашаг олзо дээшэлүүлһэнэй түлөө колхозпигуудта нэмэлтэ түлбэри олгоходоо тэдэнэрэй апрелиин 1-һээ ноябриин 1 хүртэр колхозно ажахыда хабаадалсажа 120 ажалта үдэр олоод байхадань үгэхэ ябадал харааада абтаха хэрэгтэй. Малажалай бригадануудаар хүдэлмэрилжэ байһан колхозпигуудай жэл соо 220 ажалта үдэр олоһон хүнэй нэмэлтэ түлбэри үгтэхэ байна.

Тиихэдээ апрелиин 1-һээ ноябриин 1 хүртэр 120 үдэрһөө доошо аад, 90-һээ дээшэ үдэр соо хүдэлмэри хэһэн колхозпигуудта, малажалай бригадануудаар жэл соо 220 үдэрһөө доошо аад, 170-һаа дээшэ үдэр хүдэлмэрилһэн колхозпигуудта ургасын түсэб үлүүлэн дүүргэһэнэй, малажалай ашаг олзо дээшэлүүлһэнэй түлөө хахад хэмжээнэй нэмэлтэ түлбэри үгтэхэ ёһотой.

Ургасын түсэб үлүүлэн дүүргэһэнэй, адуу малай ашаг олзо дээшэлүүлһэнэй түлөө байгуулагдаһан хүдэлмэриин үдэр дүүргээгүй байгаад амаралтада гараһан түрэхэ эхэнэрнүүдтэ, сэрэгэй албан болон Улаан Армиин, Уһан-Сэрэгэй Флодой зэргэдэ абтаһан, ажаүйлэдбэри болон транспортда элсүүлэгдэһэн, һургуулида ошоһон, хүтэлбэрилхы хүдэлмэринүүдтэ дэбжүүлэгдэһэн колхозпигуудта нэмэлтэ түлбэри олгогдохо байна. Тиихэдэ дурсагдагша шалтагаануудаар хүдэлмэриин үдэрнүүдэй хүсөөгүй байха үе энэ сагтайнь таараддаад байха ёһотой.

Колхозуудай правленинүүд таряанажалай бригада звенонуудай члену удтэ үгтэхэ нэмэлтэ түлбэриие колхозойнгоо гүрэнэй урдахи уялгануудые дүүргээд, хүрэнгын, страховой, тэжээлэй болон бусад фонднуудые хүсөөгөөд байхадаа үгэхэ байна. Бүн, овощь болон үни удаан байлгажа болохогүй бусад продуктнуудые гүрэндэ тушаалгануудай ябасые харалсажа байгаад колхозпигуудта авансаар үгэжэ байхада болоно. СССР-эй Наркомземэй 1943 оной майн 8-ай приказаар колхоз, бригада, звенонуудта хүдөө-ажалай культурануудые болон малажалай ашаг олзо үгэхэ түсэбүүдые ... хүргэхэ ябадал хориг...на. Колхозуудай ашаг ол... дунда зэргын түсэб ...рэнэй түсэбтэй, ... отара, гүүртнүүдэй ду... түсэб колхозойнгоо ... таарал даһан байха ... рлм колхозууд бригада... отара, гүүртнүүдтэ ... үгэхэдөө түрүүшүүдтэ... үгэдэг байна. Энэ хада... руу гээшэ.

Колхозуудай бригада... фермэнүүдтэ даалгабари... дожо үгэхэ ябадал кол...лай үндэр бүтээсэ ... һаатуулха байна.

Газартаряалангай ор... хозой правлени болон ... комиссинууд бригада, ...ра, гүүрт, фермэнүүдэй...риин хэрэзргэ зүбөөр ... саг үргэлжэ парнаар ... байха уялгатай.

Колхозпигуудай ажалай ... түлбэриие зүбөөр гар... гээшэ гүрэнэй шухала...нартай хэрэг мүн. Ти... зартаряалангай орган б... хозуудай хүтэлбэрилэг... мэлтэ түлбэриин удха... хай колхозпигуудта һ...үүлжэ хүдөө-ажалай ... нуудай ургаса, адуу ... абтаха ашаг олзо ... ябадал хангаха ёһотой.

Хэвлэүүлэгшэ
Ц. Г. ГА...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. ТЕЛЕФОНЫ: ответ. редактора—23 АТС—180; зам ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23. отдела партийной жизни и промышленности—7-89; сельского хозяйства—6-03, писем и переводов—6-03 (2 зв.); объявлений—2-64 (2 зв.).

П—00332. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР.